

ONDERZOEK DOOR
HEMBYSE ARCHEOLOGIE :
Meulebeke – Tieltstraat 102

Voorliggend document is een:

Historisch/archeologisch onderzoek	☐
Verslag van resultaten	☐
Aanvraag toelating vooronderzoek	☐
Aanvraag onderzoek i.k.v. wetenschappelijke vraagstelling	☐
Programma van Maatregelen	☒
Archeologierapport	☐
Eindrapport	☐
Privacyfiche (enkel AOE)	☐
Ander:	☐

MAATREGELLEN :

geen maatregelen

INHOUDSOPGAVE

1	Administratieve gegevens.....	3
1.1	Situering van het onderzoeksgebied.....	3
1.2	Projectcodes of ID nummers.....	5
1.3	Betrokken actoren.....	6
1.4	Bewaring van de data	7
2	Dataset en waardering	8
2.1	Archeologietraject	8
2.1.1	Bestaande data	8
2.1.2	Ontbrekende data	9
2.1.3	Waardering	11
2.2	Overige adviezen.....	13
2.2.1	Advieszone GGA.....	13
2.2.2	Risico-analyse CTE	14
3	Literatuuroverzicht	15
3.1	Naslagwerken	15
3.2	Online bronnen.....	17
4	Lijst van figuren	18

1 Administratieve gegevens

1.1 Situering van het onderzoeksgebied

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Meulebeke	
Deelgemeente	Nvt.	
Straat en straatnummer	Tieltstraat 102	
Lambert 72-coördinaten	N	X:74643,589 x Y:183424,064m
	Z	X:74635,546 x Y:183327,438m
Perceelsoppervlakte	5083,73m ²	0,5 ha
Oppervlakte bodemingreep	2175m ²	42,78%
Kadastrale situering	Afdeling	2
	Sectie	C
	Percelen	403C; 404B2

Datum van toekenning van de onderzoeksopdracht aan Hemyse bv	20 november 2024
Situering van de opdracht binnen het archeologietraject	Archeologienota
Wettelijk kader	Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014.
Opgemaakt volgens :	De Code van Goede Praktijk (hierna: CGP) voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en voor het gebruik van metaaldetectoren, werd op 11 december 2015 door de bevoegde minister vastgesteld. Sinds 1 april 2016 vervangt de Code van Goede Praktijk definitief de archeologische Minimumnormen. Sinds 1 april 2019 geldt versie 4.0 van de Code.
Duur van de opdracht	2 werkdagen
Kostprijs van de opdracht (enkel zichtbaar in privacyfiche)	

1.2 Projectcodes of ID nummers

	Projectcode	ID nummer
Bureaustudie (ifv verkaveling)		
Bureaustudie (ifv sloop)		
Bureaustudie (ifv stedenbouw)	2024 K 371	
Landschappelijk bodemonderzoek		
Verkennde boringen		
Waarderende boringen		
Prospectie met ingreep in de bodem		
Opgraving		
Interne projectsigle Hembyse BV		MEU-T102

1.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse BV (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
Veldwerkleider	Bart De Smaele	
Assistent-archeoloog/archeologen		
Aardkundige, assistent-aardkundige	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
CTE-deskundige en erkend metaaldetectorist	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
Andere (regio)specialisten		
Initiatiefnemer en zakelijkrechthouder (enkel zichtbaar in de privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	☒
	Publiekrechtelijk	☐
Omgevingsvergunning(en):	Verkaveling van gronden (verkaveling)	☐
	Verkaveling van gronden (sloop)	☐
	Stedenbouwkundige handelingen (slopen)	☒
	Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)	☒
Bevoegde overheid	Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed, Regio: West	☒
	IOED: IOED RADAR	☒
	Onroerenderfgoedgemeente:	☐

1.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gentbrugge, 2024
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	356
Bibliografische referentie	De Smaele B. & Pieters H., 2024. <i>Archeologienota naar aanleiding van de herprofilering van een terrein aan de Tieltstraat 102 te Meulebeke</i> , Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 356, Gentbrugge.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	RADAR
Foto's, plannen en tekeningen	©Hembyse BV, tenzij anders beschreven

2 Dataset en waardering

2.1 Archeologietraject

2.1.1 Bestaande data

Het archeologietraject bestaat uit een aantal onderzoeksmethodes, waarvan is afgewogen of deze “mogelijk” (uitvoerbaar), “nuttig” (archeologisch relevant), “schadelijk” (schadelijk voor het archeologisch bodemarchief) en noodzakelijk (noodzakelijk voor de waardering van het archeologisch kennispotentieel) zijn.

Op basis van het uitgevoerde traject kunnen de reeds toegepaste methodes worden getoetst.

Bureauonderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☒	☒	☐	☒	☒

toelichting

Het bureauonderzoek heeft duidelijke aanwijzingen geboden voor de **afwezigheid van archeologische sites binnen de reikwijdte van de geplande werken.**

Controleboringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

De bodem binnen het grootste deel (3/4) van het onderzoeksgebied is verstoord omwille van de aanwezigheid van gebouwen, putten, verhardingen, gesloopte gebouwen en een nivellering van een lokale depressie of meers. Er is bovendien sprake van een zinkvervuiling waar de bodemsaneringsdeskundige ten sterkste afraadt om de bodem te beroeren !

Het resterende deel van het terrein waar de staat van de bodem wel bevorderlijk is voor de bewaring van archeologische grondsporen, is een zeer kleine oppervlakte. Archeologische sporen die hier zouden worden aangetroffen, kunnen niet meer in een ruimere archeologische context geïnterpreteerd worden.

Bovendien blijft dit deel van het terrein onaangeroerd.

Dit leidt tot de vraag: zijn deze methodes voldoende zodat een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de eventueel reeds gekende archeologische sporen mogelijk zijn ?

Antwoord: JA NEE

Indien de dataset volledig is, kan deze aan de geplande werken worden getoetst en kan een beslissing genomen worden over de impact van de geplande werken.

Indien de dataset onvolledig is, worden in de volgende hoofdstukken verdere maatregelen getoetst.

2.1.2 Ontbrekende data

Indien de dataset onvolledig is, dient een afweging te worden gemaakt van mogelijke onderzoeksmethoden om de dataset te vervolledigen. Dit is dezelfde afweging als van de reeds toegepaste onderzoeksmethoden:

Geofysisch onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Er zijn geen specifieke onderzoeksvragen die deze surveymethode noodzakelijk of nuttig maken.

Landschappelijke boringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Uitgevoerd
	☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Landschappelijke boringen zijn voor een groot deel onmogelijk in de huidige staat van het onderzoeksgebied en hebben gezien de gekende verstoringen van de bodem geen meerwaarde ten opzichte van de reeds uitgevoerde bodemonderzoeken.

**Prospectie met
ingreep in de
bodem ifv
sporensites
(proefsleuven,
proefputten)**

Mogelijk Nuttig Schadelijk Noodzakelijk Uitgevoerd

toelichting

Binnen de reikwijdte van de geplande werken is de kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sporen, structuren en sites zo goed als onbestaand.

**Vlakdekkende
opgraving**

Mogelijk Nuttig Schadelijk Noodzakelijk Uitgevoerd

toelichting

Niet noodzakelijk.

Indien één of meerdere onderzoeksmethodes **noodzakelijk** zijn voor het vervolledigen van de archeologische dataset, worden deze in het programma van maatregelen besproken.

Te nemen
maatregelen:

JA NEE

Korte omschrijving:

**VRIJGAVE VAN HET TERREIN EN GEDEELTELIJKE OPNAME IN DE
GGA.**

2.1.3 Waardering

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de archeologische sporen mogelijk is, kan ook een waardering van de site worden gedaan.

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel niet mogelijk is (onvoldoende data), dient de waardering te worden uitgesteld tot de dataset vervolledigd is.

Indien de site geen archeologisch kennispotentieel of potentieel op aanzienlijke archeologische kenniswinst bevat (door een totaal gebrek aan archeologische sporen en structuren), dan is de waarde van de site vanuit archeologisch standpunt uiteraard nul. Indien de site een aantal sporen en structuren bevat, dient het potentieel aan archeologische kenniswinst/kennisvermeerdering afgewogen te worden aan zowel de geplande werken als de maatschappelijke en economische investering die noodzakelijk is voor het bewaren van het archeologisch kennispotentieel.

Conform de CGP worden ook onderzoeksvragen geformuleerd, die in de waardering van het onderzoeksgebied en de daarbinnen al dan niet aangetroffen archeologische sites, worden beantwoord.

Deze onderzoeksvragen zijn:

1. Kan er op basis van de bestaande dataset bepaald worden of er archeologische sporen, structuren of afgelijnde sites (“vindplaatsen”) aanwezig zijn ?

Binnen de contouren van het onderzoeksgebied is de kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sporen, structuren en sites erg klein. De gekende antropogene ingrepen bestaan uit bebouwing, verharding en nivellering van het terrein. De controleboringen hebben aangetoond dat er sprake is van een verstoord bodemprofiel in de zuidelijke helft van het onderzoeksgebied. Dit sluit aan bij de gekende bodemopbouw uit de sites Tieltstraat en Bonestraat.

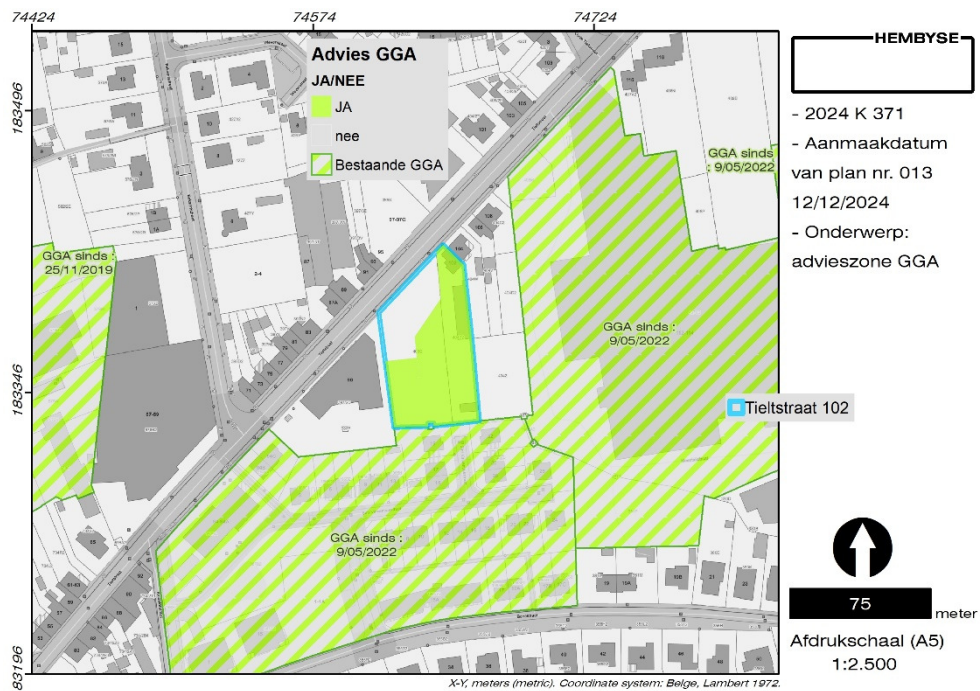
1. Zo ja: Is deze archeologische vindplaats voldoende waardevol dat het behoud in situ of ex situ de noodzakelijke investeringen verantwoordt ? Zo ja: motiveer.

In de afweging kosten versus baten heeft het weinig zin om na de sloop van de bestaande gebouwen en in functie van de sanering verder archeologisch onderzoek (i.e. prospectie) uit te voeren.

2.2 Overige adviezen

2.2.1 Advieszone GGA

Op basis van de archeologische dataset kan een deel van of het volledige onderzoeksgebied als GGA (“Gebied Geen Archeologie”) worden gekarteerd, *indien* is aangetoond dat er geen kans is op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sites.

Figuur 1. Advieszone voor de opmaak van de GGA-kaart.

De advieszone hiervoor is in deze het verstoorde en vervuilde deel van het onderzoeksgebied.

2.2.2 Risico-analyse CTE

Op basis van de *Richtlijn Archeologie versus munitieopsporing / 16.11.2023* en de *Praktische Leidraad Preventief opsporen en ruimen van niet ontplofte conventionele en toxische explosieven in de ondergrond en de waterbodems / Actualisatie 2023* dient de erkend archeoloog een afweging te maken indien er binnen de reikwijdte van het archeologietraject kans is op het aantreffen van CTE.

Afweging:

Risico op aantreffen van CTE:			
<i>Geen</i>	<i>Laag</i>	<i>Gemiddeld</i>	<i>Hoog</i>
☐	☒	☐	☐
Te nemen maatregelen in functie van het archeologietraject:			
<i>Geen</i>		<i>Risico-analyse (zie bijlage)</i>	
☒		☐	

3 Literatuuroverzicht

3.1 Naslagwerken

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Callens S., 2022. *Beschrijvende bodemonderzoek: voormalige metaalbewerking*, Tieltstraat 102, 8760 Meulebeke, 2636001-R02, Universoil, Brussel.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Decker S. & Jansen I., 2023. *Richtlijn Archeologie versus munitieopsporing / 16.11.2023*, Brussel.

Demarrez Ine, 2009. *Hantboeck der pastorije van Meulebeke 1730*, in De Roede van Tielt, Jaargang 40, Tielt.

De Smaele B. & Pieters H., 2017. Archeologisch onderzoek op de site Meentakstraat te Meulebeke, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 12, Gent.

De Smaele B. & Pieters H., 2018. *Archeologisch onderzoek op de Bonestraat te Meulebeke*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 27, Gent.

De Smaele B. & Pieters H., 2019. *Resultaten van het archeologisch vooronderzoek aan de Bonestraat te Meulebeke, FASE 1*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 52, Gent.

De Smaele B. & Pieters H., 2020a. *Resultaten van het archeologisch vooronderzoek aan de Bonestraat te Meulebeke, FASE 2*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 113, Gent.

De Smaele B. & Pieters H., 2020b. *Archeologienota naar aanleiding van een verkavelingsproject te Meulebeke, Karel van Manderstraat z.n.*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 80, Gent.

De Smaele B. & Pieters H., 2021. *Archeologienota naar aanleiding van de uitbreiding van een bedrijfsgebouw aan de Tieltstraat 110-114 te Meulebeke*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 149, Gentbrugge.

Dondeyne S., Vanierschot L., Langohr R., Van Ranst E. & Deckers J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse Overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

Gysseling M., 1960. *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Vermeersch J., 2023. *Archeologienota Meulebeke, Tieltstraat 102: Verslag van Resultaten*, AntiQ Erfgoed Rapport 2023-010, Brugge.

Vlaamse Overheid, Beleidsdomein Mobiliteit & Openbare Werken; 2023. *PRAKTISCHE LEIDRAAD Preventief opsporen en ruimen van niet ontplotte conventionele en toxische explosieven in de ondergrond en de waterbodems. ACTUALISATIE 2023*, Brussel.

3.2 Online bronnen

- <http://www.geopunt.be/>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://inventaris.onroendergoed.be/erfgoedobjecten/>
- <https://inventaris.onroendergoed.be/aanduidingsobjecten/>
- <https://cai.onroendergoed.be/>
- <http://uurl.kbr.be>
- <https://www.cartesius.be/>
- http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
- <https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>
- www.geologievannederland.nl
- <https://belgica.kbr.be/>

4 Lijst van figuren

Figuur 1. Advieszone voor de opmaak van de GGA-kaart. 13

<i>Hembyse Archeologie is een handelsnaam van de in 2017 opgerichte vennootschap Hembyse BV.</i>	
<i>Maatschappelijke zetel:</i>	<i>Vogelhoekstraat 25A, 9050 Gentbrugge</i>
<i>BTW:</i>	<i>BE 0677.720.687</i>
<i>IBAN:</i>	<i>BE25890214307282</i>
<i>BIC:</i>	<i>VDSP BE 91</i>
<i>Telefoon:</i>	<i>0032 472 89 97 66</i>
<i>E-mail:</i>	<i>info@hembyse.net</i>
<i>Website:</i>	<i>www.hembyse.net</i>
<i>Sociale media:</i>	<i>https://www.facebook.com/HembyseArcheologie/</i>